

The European Union's IPA 2007 programme
For Croatia

Metodološki postupak procjene učinaka propisa na području zaštite na radu

Aktivnost 2.1.1.

This project is funded by
The European Union

A project implemented by
AEI, Austria and RDA SP, Slovakia

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Metodološki postupak procjene učinaka propisa na području zaštite na radu

Listopad, 2011.

Ovaj je materijal pripremljen
u sklopu Europskog twining projekta

UVOD

Procjena učinaka propisa je postupak donošenja odluka o propisima na temelju dokaza i prikupljenih relevantnih podataka, koji će poslužiti kao smjernice za odabir najboljeg rješenja za donošenje propisa ili za poduzimanje nenormativnih aktivnosti i mjera.

Procjenom učinaka propisa analiziraju se pozitivni i negativni učinci propisa na područje gospodarstva uključujući i financijske učinke, područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša, s osvrtom na fiskalni učinak uz istodobno savjetovanje s javnošću i zainteresiranom javnošću.

Procjena učinaka je alat kojim se određuju očekivani utjecaji budućih propisa na javne financije, područje socijalne skrbi, društvenu situaciju, stopu zaposlenosti, poslovne subjekte, funkcioniranje tržišta, okoliš i druge komponente socijalne infrastrukture. Ako uzmemo u obzir socijalne aspekte zaštite na radu, jasno je da su isti tema procjene učinka i vezani su za materijale dane u nastavku.

Procjena stvara uvjete u kojima vlada odlučuje o pripremljenim materijalima i da li isti sadrže dovoljno informacija o potencijalnim učincima na razinu zdravlja ukupne populacije kao, sigurnost i zaštitu zdravlja na radu te socijalnu dobrobit. Također je važna i informacija o učincima koje pripremljeni materijali imaju na sigurnost i operativnu pouzdanost proizvodnje, tehničku opremu, tehnologiju i objekte, kvalitetu radne sredine i buduće aspekte zaštite na radu.

Kako bi se ovi učinci mogli procijeniti, potrebno je prilagoditi pristup nadležnih institucija:

- a) pri pripremanju, podnošenju i raspravljanju o općim obvezujućim pravnim propisima, osobito na
 - zakone,
 - vladine propise ,
 - ostale provedbene propise
- b) pri pripremanju i raspravljanju o međunarodnim sporazumima, koji imaju prednost u odnosu na nacionalne zakone i ostale dokumente.

Opći cilj procjene učinaka propisa je razmatranje prijedloga mogućih nenormativnih rješenja i stvaranje većeg broja mogućih normativnih rješenja kada se pristupa izradi propisa, a u svrhu odabira optimalnog rješenja kojim se postiže najveći stupanj ekonomičnosti i svrhovitosti.

Posebni ciljevi procjene učinaka propisa su:

- poticanje suradnje i međuresorne koordinacije stručnih nositelja izrade propisa radi jednostavnijeg i bržeg integriranja zajedničkih ciljeva,
- jačanje transparentnosti predlaganja propisa uključivanjem javnosti pri odlučivanju o potrebi donošenja propisa,
- doprinos razvoju savjetovanja s javnošću u postupcima izrade i predlaganja propisa,
- doprinos učinkovitom korištenju sredstava državnog proračuna.

Cilj procjene je postići usvajanje dokumenata koji će biti dio uravnoteženog i stabilnog pravnog sustava koji je kompatibilan s EU zakonodavstvom, kao i garancija poboljšanja odnosa „čovjek – tehnologije - okoliš“. Na taj način bi se spriječilo usvajanje neučinkovitih mjera koje predstavljaju nepotrebno opterećenje za poslovne entitete, osobe na radu, nadležna tijela inspekcije, itd. i ne vode poželjnom društveno gospodarskom razvoju i povećanju kvalitete inspekcije rada. U tu svrhu je bitan materijal koji treba predati na daljnju diskusiju (usvajanje) vladi, a koji se naziva “Očitovanje o učincima” (tzv. „Klauzula o

učincima“ u Republici Slovačkoj), koji je rezultat analize dostupnih podataka i informacija i sveobuhvatne procjene mogućih troškova i koristi te sadrži procjenu učinaka na zaštitu na radu osoba na radu te zaštitu gospodarskih vrijednosti.

Pojmovi u ovom priručniku imaju sljedeće značenje:

Propis je nacrt prijedloga zakona ili drugog propisa,

Iskaz o procjeni učinaka propisa (u daljnjem tekstu: Iskaz) je akt koji sadrži rezultate provedenog postupka procjene učinaka propisa.

POSTUPAK PROCJENE UČINAKA PROPISA

Kada je potrebna procjena?

Procjenu učinaka je potrebno provoditi u ranom stupnju pripreme propisa kada je prilagodba još uvijek moguća, tj. prije nego što se pripremljeni materijali pošalju na među resorne konzultacije.

Početne aktivnosti

U svrhu izrade Nacrta prijedloga iskaza postupak procjene učinaka propisa započinje sljedećim aktivnostima:

1. analizom postojećeg stanja koje se namjerava urediti propisom, uključujući rezultate praćenja provedbe propisa, ukoliko propis odgovarajućeg sadržaja u istom području, koje se uređuje novim propisom, već postoji u zakonodavnom sustavu Republike Hrvatske,
2. uvidom u teze o sadržaju propisa iz Prethodne procjene i utvrđivanjem ciljeva koji se nastoje postići propisom,
3. izradom najmanje dva prijedloga koja se odnose na nenormativno rješenje i najmanje dva prijedloga mogućih normativnih rješenja, koji mogu dovesti do zadanih ciljeva,
4. utvrđivanjem najznačajnijih pozitivnih i negativnih učinaka, osobito učinaka na područja gospodarstva, uključujući i financijske učinke, područje socijalne skrbi, područje zaštite okoliša, za svako predloženo normativno rješenje,
5. okvirnom procjenom očekivanog fiskalnog učinka na državni proračun.

Uz Nacrt prijedloga iskaza, u fazi njegove izrade po aktivnostima iz stavka 1. ovoga članka, obvezno se izdvojeno prilažu teze o sadržaju propisa navedene u Prethodnoj procjeni.

Stručni nositelj izrade propisa u postupku izrade Nacrta prijedloga iskaza provodi konzultacije s međuresornim tijelima i drugim zainteresiranim dionicima, na način propisan Zakonom o procjeni učinaka propisa (“Narodne novine”, broj 90/11) i uredbom iz članka 24. Zakona.

Stručni nositelj izrade propisa izrađuje Nacrt prijedloga iskaza nakon prethodno provedenih aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka i na temelju konzultacija iz stavka 3. ovoga članka.

Faza „zakonodavne namjere“

Zakonodavnu namjeru priprema predlagatelj nacрта zakona s bitnim gospodarskim i financijskim učinkom i odobrava je Vlada.

Zakonodavna namjera uključuje procjenu postojećih pravnih propisa i određivanje ciljeva koje novi zakonodavni propis treba postići. Također uključuje i procjenu učinaka i klauzulu o kompatibilnosti namjere s EU zakonodavstvom.

Odobrena namjera je obvezujuća baza za predlagatelja koji priprema zakon.

Faza “preliminarnih konzultacija”

Predlagatelj izrađuje objašnjenje o odabranim učincima na zaštitu društva s posebnim osvrtom na sigurnosne aspekte rada i zajedno s materijalima šalje na preliminarnu konzultaciju u Ministarstvo zdravlja Republike Hrvatske. Predmetno ministarstvo će dati svoje mišljenje o sadržaju objašnjenja učinaka i analizi istih. Dok ne završi među resorna konzultacija neće se davati komentari o stvarnim aspektima nacрта zakona. Predlagatelj će prilagoditi objašnjenje o odabranim učincima kako bi isti bili usklađeni s mišljenjem predmetnog ministarstva. Preliminarne konzultacije se ne primjenjuju na zakone koji provode EU pravno obvezujuće akte.

Savjetovanje

Stručni nositelj izrade propisa dužan je o Nacrtu prijedloga iskaza provesti savjetovanje na način propisan Zakonom o procjeni učinaka propisa i uredbom iz članka 24. istoga Zakona.

Savjetovanje se provodi u trajanju od 30 dana, a po ocijenjenoj potrebi Stručnog nositelja izrade propisa, ovisno o složenosti materije, i duže.

Za vrijeme razdoblja savjetovanja, Stručni nositelj izrade propisa dužan je putem svog Koordinatora, ovisno o složenosti materije koja se propisom uređuje, provesti jedno ili više javnih izlaganja materije koja je predmet savjetovanja. U svrhu provedbe savjetovanja, Nacrt prijedloga iskaza s tezama za sadržaj propisa objavljuje se na internetskim stranicama Stručnog nositelja izrade propisa.

Nakon provedenog savjetovanja, Stručni nositelj izrade propisa je putem svog Koordinatora dužan razmotriti sve primjedbe, prijedloge i mišljenja na Nacrt prijedloga iskaza te o primjedbama i prijedlozima obavijestiti javnost putem svoje internetske stranice.

Sudjelovanje

Sudjelovanje građana, odnosno javnosti, jedno je od temeljnih načela europskog upravljanja javnim poslovima. U suvremenim demokracijama građani, odnosno javnost imaju aktivnu ulogu i svojim sudjelovanjem utječu na unaprjeđenje kvalitete programa, zakona, drugih propisa i akata, te općenito na kvalitetu usluga javne uprave.

Povjerenje

Otvoreno i demokratsko društvo temelji se na stalnom dijalogu između građana, različitih društvenih skupina, dionika i sektora. Iako državna tijela i široki krug predstavnika javnosti imaju nerijetko različite uloge, zajednički cilj poboljšanja kvalitete života građana može se ostvariti samo na temelju uzajamnog povjerenja i uvažavanja.

Otvorenost i odgovornost

Savjetovanje u postupcima donošenja propisa kojima se uređuju pitanja i zauzimaju stavovi od interesa za opću dobrobit iziskuje otvorenost i odgovornost, kako državnih tijela, tako i predstavnika javnosti. Državna tijela provode savjetovanje uz jasno pojašnjenje pitanja o kojima se traži povratna informacija zainteresiranestrane, mjere koje se u postupku savjetovanja koriste, te razlog donošenja određenogpropisa. Predstavnici javnosti, odnosno organizacije i skupine u svojem doprinosu postupku savjetovanja o nacrtima propisa otvoreno i odgovorno navode interese, odnosno kategorije i brojnost korisnika koje predstavljaju.

Djelotvornost

Da bi bilo djelotvorno, savjetovanje s javnošću pokreće se u vrijeme kada još uvijek postoji mogućnost utjecaja na nacрте propisa, dakle u ranoj fazi njihove izrade kada su još sve opcije za njihovu doradu i promjenu otvorene. Postupak savjetovanja mora održati prihvatljivu ravnotežu između potrebe za djelotvornim donošenjem propisa i potrebe za odgovarajućim doprinosom predstavnika javnosti.

Faza “među resornih konzultacija”- Pribavljanje mišljenja nadležnih tijela

Stručni nositelj izrade propisa u postupku izrade Nacrta prijedloga iskaza provodi konzultacije s međuresornim tijelima i drugim zainteresiranim dionicima, na način propisan Zakonom o procjeni učinaka propisa i uredbom iz članka 24. ovoga Zakona.

Predlagatelj je obvezan pripremiti tzv. izjavu o razlozima koji uključuju i gospodarske, društvene i financijske učinke novog pravnog propisa, te posebno njegov učinak na proračun uprave, poslovnu okolinu, gospodarske aktivnosti društva, društveni sektor, jednake mogućnosti i jednakost spolova, stopu zaposlenosti i okoliš. Jasno je da izjava o razlozima uključuje objašnjenje odabranih učinaka i klauzulu o kompatibilnosti i sukladnost s EU zakonodavstvom.

Nakon provedenog savjetovanja, Stručni nositelj izrade propisa doručuje Nacrt prijedloga iskaza i s tezama za sadržaj propisa dostavlja ih na mišljenje nadležnim tijelima.

Nadležna tijela dužna su dati mišljenje iz stavka 1. ovoga članka u roku od 15 radnih dana od dana zaprimanja Nacrta prijedloga iskaza i teza za sadržaj propisa.

Izrada propisa i Prijedloga iskaza

Nakon provedenog savjetovanja i pribavljenog mišljenja nadležnih tijela na Nacrt prijedloga iskaza Stručni nositelj izrade propisa pristupa izradi propisa i Prijedloga iskaza.

U Prijedlogu iskaza, osim sadržaja Iskaza prema aktivnostima određenim u članku 18. Zakona o procjeni učinaka propisa, obvezno se daje i prikaz:

- podataka o savjetovanju –primjedbe i prijedlozi javnosti vezano za Nacrt prijedloga iskaza,
- odabranog rješenja za postizanje ciljeva utvrđenih iskazom,
- osnovnih pokazatelja za praćenje provedbe odabranog rješenja.

Iznimno, uz Prijedlog iskaza, po ocjenjenoj potrebi, Stručni nositelj izrade propisa može u posebnom prilogu dati dodatne podatke i informacije koje su nužne za bolje razumijevanje Iskaza.

Javna rasprava o propisu i Prijedlogu iskaza

Nakon što Stručni nositelj izrade propisa izradi propis i Prijedlog iskaza, dužan ih je staviti na javnu raspravu javnosti u trajanju od najmanje 15 do najviše 30 dana.

Javna rasprava se provodi na način propisan Zakonom o procjeni učinaka propisa za provedbu savjetovanja o Nacrtu prijedloga iskaza.

Faza donošenja nacrta propisa - Upućivanje propisa i Prijedloga iskaza u postupak donošenja

1) Nakon provedene javne rasprave o procjeni učinaka propisa, propis i Prijedlog iskaza dostavljaju se na mišljenje mjerodavnim i nadležnim tijelima, te na suglasnost Uredu za zakonodavstvo, sukladno Zakonu i Poslovniku Vlade Republike Hrvatske.

2) Stručni nositelj izrade propisa ne može uputiti propis u postupak donošenja Vladi Republike Hrvatske niti propis može biti uvršten na sjednice radnih tijela Vlade Republike Hrvatske ukoliko Iskaz nije konačan.

3) Iskaz je konačan nakon što su na Prijedlog iskaza pribavljena pozitivna mišljenja nadležnih tijela i suglasnost Ureda za zakonodavstvo.

4) Iznimno od stavka 2. odredba toga stavka neće se primijeniti u slučaju kada se propis donosi po hitnom postupku, ukoliko podliježe procjeni učinaka u skladu s ovim Zakonom, a donosi se radi zaštite interesa Republike Hrvatske, osobitog gospodarskog interesa u pojedinom području, radi žurnog otklanjanja prijetee opasnosti od nastanka štete.

Osim nacrta propisa, materijal mora sadržavati i izjavu o razlozima, uključujući i objašnjenje o odabranim učincima i klauzulu o kompatibilnosti i usklađenost s EU zakonodavstvom.

Kada se priprema odluka Vlade

Nacrt vladinog propisa mora sadržavati izjavu o razlozima, te objašnjenje odabranih učinaka i klauzulu o kompatibilnosti i usklađenost s EU zakonodavstvom.

Kada se priprema stajalište Vlade na nacrt međunarodnih sporazuma

Nacrt međunarodnog sporazuma koji ima prednost u odnosu na nacionalne zakone, mora sadržavati klauzulu o prednosti međunarodnih sporazuma ispred nacionalnih zakona.

Kada se priprema uredba, propis i mjera

Izjava o razlozima radi se zajedno s prijedlogom i također uključuje objašnjenje odabranih učinaka i klauzulu o kompatibilnosti, kao i usklađenost s EU zakonodavstvom.

Pojmovnik:

Zaštita na radu je sustav pravila, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranom primjenom ostvaruje i unaprjeđuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, u cilju sprječavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u svezi s radom, materijalnih šteta i poboljšanja uvjeta rada.

<p>Sigurnost radne opreme Stanje radne opreme i način njezinog korištenja pretpostavlja da oprema mora biti usklađena sa sigurnosnim zahtijevima, te da na operabilnost i usluge iste ne smiju utjecati nikakvi vanjski čimbenici, te da se neće dogoditi nikakvi kvarovi opreme ili situacija gdje mogu biti ugrožene osobe ili gospodarske vrijednosti.</p>
<p>Sigurnost sustava <i>(sustav – odvojena evidencija – sredstva rada, npr. stroj, tehnološka jedinica, prostorija za proizvodnju)</i> Očekivanje da se tijekom predviđenog životnog vijeka sustava i pod očekivanim uvjetima za rad sustava neće dogoditi nikakvi neželjeni efekti koji bi mogli biti opasni po život i zdravlje osoba, te uništenje sustava.</p>
<p>Pojedinačne mjere zaštite na radu Način zaštite kojemu je cilj individualno zaštititi osobu na radu od štetnih utjecaja na radu i okoline i provodi se putem zaštitnih barijera i osobne zaštitne opreme.</p>
<p>Skupne mjere zaštite na radu Stabilan ili prenosivi sustav koji ima cilj zaštititi grupu ljudi od štetnih utjecaja na radu i radne okoline (npr. sigurnost željeznice, oprema za provjetravanje, električna izolacija)</p>
<p>Mjesto rada Mjesto rada je svako mjesto gdje osobe na radu i druge osobe obavljaju poslove za poslodavca kao i svaki prostor odnosno prostorija koju koristi poslodavac za obavljanje poslova odnosno do kojih osobe na radu i druge osobe imaju pristup tijekom rada.</p>
<p>Uvjeti rada Niz uvjeta pod kojima se odvija radni proces, a koji imaju utjecaj na sigurnost i zdravlje osoba na radu i koji obuhvaćaju čimbenike radnog okoliša, način rada, radno vrijeme, smjenski rad, noćni rad, vrijeme za odmor, tehničku razinu mjesta rada, itd.</p>
<p>Radni okoliš Fizikalni, kemijski i biološki čimbenici na mjestu rada.</p>
<p>Radna oprema Strojevi i uređaji, postrojenja, sredstva za prijenos i prijevoz tereta i alati te skele i druga sredstva za povremeni rad na visini.</p>
<p>Ergonomski i fiziološki čimbenici rada Sigurnosni aspekti rada koji se temelje na interakciji ljudi, sredstava rada, radnih uvjeta i</p>

radnog okoliša, psihološkog stanja i radne aktivnosti.

Osposobljavnje u području zaštite na radu

Smislen i sistematski sustav stvaranja i razvoja znanja, vještina, navika, formiranja svjesnih veza, stavova i ponašanja koji su usmjereni prema sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu.

Zdravstvene i higijenske mjere

Učinkovite i skupne mjere zaštite zdravlja osoba na radu i prevencije koje su usmjerene na uklanjanje negativnih učinaka rada, uvjeta rada, radnog okoliša i drugih uvjeta vezanih za zdravstveni status osoba na radu.

Sustav upravljanja zaštitom na radu

Namjeravan sustav i organizacija aktivnosti koji imaju za cilj povećati sigurnost i zaštitu zdravlja osoba na radu, mehanizam za sistematsku i upravljačku implementaciju obveza u području zaštite na radu.

STRUKTURA UČINAKA ZAŠTITE ZDRAVLJA I SIGURNOSTI NA RADU

I. Radni uvjeti

a) radno vrijeme

- vrijeme na čekanju
- prekovremeni rad
- noćni rad
- rad u smjenama
- fleksibilno radno vrijeme

b) način rada i odmor

- pauza za odmor i obrok tijekom rada
- pauza vezane za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu - dnevni odmor
- tjedni odmor
- praznik

c) poseban način rada

- rad na daljinu
- samostalan rad
- rad kod kuće

d) radni uvjeti posebnih skupina osoba na radu

- osobe s invaliditetom
- mladi ljudi
- stariji ljudi
- osobe na radu (muškarci i žene) koji se brinu o djeci
- trudnice, dojilje i žene koje su nedavno rodile

II. Radni okoliš

a) mikroklimatski faktori

- temperatura
- vlažnost

- strujanje zraka
- b) faktori radne okoline

1. fizikalni

- lagani uvjeti
- buka, ultrazvuk
- vibracije
- zračenje
- mehaničke opasnosti
- prašina
- ionizacija zraka
- tlak zraka
- električna struja

2. kemijske tvari (REACH registriran)

- eksplozivne
- zapaljive
- otrovne
- korozivne
- iritantne
- osjetljive
- mutagene
- kancerogene

3. biološke

- mikroorganizmi (bakterija, virusi, paraziti, gljivice, plijesan)
- biljke
- životinje (insekti, paraziti)

4. psihološki

- neuropsihijatrijsko i senzorno opterećenje
- stres
- mobing
- zlostavljanje

5. psihosocijalni

- organizacija rada
- materijalna motivacija
- međusobni odnosi
- diskriminacija na poslu
- jednakost spolova i jednake mogućnosti
- usklađenje posla i obiteljskog života

III. Mjesta rada

- a) zatvoreni prostori (radionice, skladišta, uredi i ostalo)
- b) polu zatvoreni prostori (natkriveni objekti bez vanjskih stijena)
- c) rad na otvorenome (gradilišta, polja, šume)
- d) kabine (npr. u mobilnoj radnoj opremi)
- e) kontrolni centri (kontrolne sobe, sobe za nadzor)
- f) mjesta rada na visini i u dubini (graditeljstvo, energija)
- g) podzemlje (rudarstvo, graditeljstvo)
- h) brodovi
- i) vozila

Posebna mjesta rada

- a) zaklonjena (za osobe s invaliditetom)

- b) odvojena, produžena ili bilo kako izdvojena (posebno u graditeljstvu i energija)
- c) privremena
- d) mobilna

IV. Radna oprema

- a) alati
 - ručni
 - uređaji
 - instrumenti (aktivna oprema)
- b) strojevi
 - proizvodni
 - za obradu
 - poljoprivredni
 - građevinski
 - ostali
- c) postrojenja
- d) sredstva za prijenos i prijevoz tereta
- e) skele i druga sredstva za povremeni rad na visini

V. Pojedinačne i skupne mjere zaštite na radu

- a) osobna zaštitna oprema za zaštitu
 - cijelog tijela
 - trupa i trbuha
 - glave
 - respiratornih organa
 - oči i lica
 - kože
 - sluha
 - ruku
 - nogu
- b) sredstva skupne zaštite
 - zaštitne izolacije
 - nepropusne pregrade
 - sredstva koja lako reflektiraju ili apsorbiraju energiju
 - oprema za apsorpciju opasnih tvari
 - sredstva za uklanjanje zagađivača iz radne okoline
 - sredstva za hvatanje prolivenih opasnih tvari
 - sredstva za obnovu radne okoline

VI. Ergonomski i fiziološki faktori posla

- a) mjesto i izgled mjesta rada
- b) zanimanje
- c) statičko i dinamičko opterećenje mišićno koštanog sustava
- d) dugotrajno jednoliko opterećenje mišićno koštanog sustava
- e) rukovanje materijalima
- f) ergonomski aspekti posla i mjesta rada sa zaslonom.

VII. Osposobljavanje na području zaštite na radu

- a) osposobljavanje menadžera (top menadžment, line menadžment, frontline menadžment)
- b) osposobljavanje stručnjaka zaštite na radu
- c) stručno osposobljavanje u zanimanjima u kojima se zahtijevaju znanja iz zaštite na radu

<p>(električari, stručnjaci za rad s opremom pod tlakom i dr.)</p> <p>d) osposobljavanje povjerenika za zaštitu na radu</p> <p>e) edukacija i osposobljavanje osoba na radu (ostali)</p> <p>f) upute drugim osobama koje su sukladno dogovoru s poslodavcem na mjestu rada (dobavljači, klijenti, posjetitelji dr.)</p>
<p>VIII. Zdravstvene i higijenske mjere</p> <p>a) određivanje razine štetnih utjecaja</p> <p>b) procjena izloženosti osoba na radu štetnim utjecajima</p> <p>c) nadzor nad zdravstvenim stanjem osoba na radu - medicinski pregledi</p> <p>d) procjena zdravstvene sposobnosti za rad</p> <p>e) kategorizacija mjesta rada</p> <p>f) mogućnost oporavka</p> <p>g) mogućnost pružanja prve pomoći</p> <p>h) definiranje posebnih shema rada zbog zdravstvenih razloga</p>
<p>IX. Sustav upravljanja zaštitom na radu (karakteristike sustava upravljanja)</p> <p>a) Politika i program za provedbu zaštite na radu</p> <p>b) Organizacijazaštite na radu u svim područjima poslovanja</p> <p>c) određivanje odgovornosti i zadaća rukovoditelja i ostalih osoba na radu</p> <p>d) sudjelovanje osoba na radu prilikom donošenja rješenja za zaštitu na radu</p> <p>e) upravljanje rizikom</p> <p>f) mjere u slučaju nepredviđenih slučajeva</p> <p>g) upoznavanje s informacijama</p> <p>h) komunikacija i motivacija</p> <p>i) istraga profesionalnih ozljeda i ostalih događaja</p> <p>j) sustav dokumentiranja i održavanje</p> <p>k) nadzor, procjena i revizija.</p>

5. Konzultacije

Konzultacije s uključenim stranama su temelj za kvalitetnu procjenu učinaka. Nije moguće procijeniti sve potencijalne učinke predloženog propisa samo „od strane stručnog nositelja izrade propisa“. Jasne konzultacije sa stručnjacima i profesionalcima moraju u pravilu biti otvorene i transparentne. Zadnja stvar, no nikako i manje važna jest, ostvarivanje procesa izrade propisa na transparentan način kako bi se suzbila korupcija. Gore opisane konzultacije trebale bi pomoći u nekoliko područja, kao što su:

- Traženje novih perspektiva u rješavanju poznatih problema i određivanju drugih mogućih opcija za rješavanje problema,
- Pomoć određenim tijelima koje propisuje zakonodavstvo jer se na taj način može postići ravnoteža između kontradiktornih interesa,
- Omogućavanje nezavisnih provjera procjene mogućih učinaka koje izvode tijela koja i izrađuju takve procjene,
- Smanjivanje nepredviđenih rizika ,

Podizanje razine spremnosti i jednostavnosti prilikom izrade propisa i bolja priprema predviđenih tema za provedbu budućih propisa.

Utvrđivanje tema o kojima se treba konzultirati

Temelj za utvrđivanje tema o kojima se treba konzultirati je definirati grupe poslova i grupe osoba na koje će izravno ili neizravno predloženi propis imati utjecaja. O spomenutim temama se konzultiraju osobe na koje iste neposredno imaju utjecaja. Druge javne uprave, profesionalne organizacije treba također uključiti u teme o kojima se vodi konzultacija, ukoliko su iste vezane za njihovu problematiku, a isto tako i ne vladine organizacije koje se bave relevantnim pitanjima. Ostale strane su predstavnici osoba na radu i poslodavaca; od strane znanstvenih i akademskih krugova također se mogu dobiti stimulirajuća saznanja. Svrha konzultacija nije pokriti sve teme, nego predstavnike na koje će propis imati najviše utjecaja kada stupi na snagu.

Na primjer: (Ured za statistiku Republike Hrvatske, HZZZSR, HZZO, Eurostat, DI...)

Način i oblik konzultacija

Konzultacije se održavaju prilikom izrade procjene učinaka. Odluku o metodi držanja konzultacija donosi tijelo koje donosi propis. Konzultacije se koriste za utvrđivanje problema i pomažu kod jasnog utvrđivanja problema i razjašnjavanju njegove potrebe. Konzultacije koje se održavaju tijekom procesa utvrđivanja rješenja su značajne za pronalaženje najvećeg broja alternativa. Kod procjene učinaka za predložena rješenja, konzultacije mogu pomoći za dobivanje relevantnih podataka.

Konzultacije bi trebale rezultirati dobivanjem jasnih informacija od strane konzultiranih strana, njihovim komentarima i stimulacijama, te jasnim i sveobuhvatnim izvješćem o načinu na koji su iste obrađene. O temama koje su obrađene treba postojati kvalitetan dokument za konzultacije koji bi sadržavao jasno napisane probleme i rizike o kojima još treba raspravljati. Takav dokument treba pripremiti za posebnu grupu/osobe koje su konzultirane. U slučaju pisanih konzultacija, vrlo je važno odmah na početku odrediti rok do kada se trebaju poslati odgovori. Rok bi trebao biti duži kako bi konzultirane strane imale dovoljno vremena za odgovoriti.

Izvori podataka

Dobivanje podataka tijekom procjene učinaka je vrlo često zahtjevno s obzirom da su relevantni podaci za evaluaciju rizika i analiza koja će uslijediti vrlo često nedostupni.

Prvo je važno utvrditi da li potrebni podaci već postoje u Uredu za statistiku RH. Podaci se mogu dobiti i od drugih institucija koje se bave istom tematikom. No, takve podatke treba verificirati kako bi se utvrdila njihova važnost i ispravnost.

Druge procedure kojima se dobivaju relevantni podaci uključuju slijedeće:

- Rezultate anketa,
- Metode procjene,
- Suradnju sa stručnjacima, itd.

S obzirom na dobivanje relevantnih podataka važne su i konzultacije koje se provode s uključenim stranama, gdje autor procjene učinaka ima mogućnost dobiti podatke direktno od strana koje su uključene ili od zaključaka dobivenih analizom i studija koje su direktno provedene kako bi služile potrebama uključenih strana. Podaci dobiveni tijekom godina se mogu smatrati relevantnim, iako bi ih trebalo provjeriti putem različitih izvora. Autor procjene učinaka ima mogućnost, ovisno o svojim izvorima, provesti istraživanje kako bi dobio relevantne podatke.

Sadržaj aneksa

1. Naziv propisa nad kojim se vršila procjena:
2. Pravni temelj materijala:
3. Opis procijenjenih odredbi

Predmet procjene bit će odredbe propisa koje izravno ili neizravno mogu ugroziti prava osoba na radu i njihovu zaštitu na radu, ograničiti inicijativu osoba na radu, smanjiti odgovornost rukovoditelja, ograničiti socijalne kontrole, utjecati na faktor motivacije, umanjiti edukaciju i razinu informiranja osoba na radu, utjecati na efikasnost profesionalnih tijela koje provode zaštitu na radu u poduzećima, ograničiti provođenje zaštite na radu, te umanjiti učinkovitost državnog nadzora.

Navedeno može izazvati povećan rizik:

- za život i zdravlje,
- na fizičko i mentalno zdravlje te socijalnu dobrobit,
- za psihofizički integritet,
- na rad i životnu okolinu,
- na gospodarske vrijednosti i ostalo.

Kako bi se procjeni propisa pristupilo s praktične strane, potrebno je prvo utvrditi odredbe koje bi potencijalno mogle imati utjecaja na različite komponente sustava zaštite na radu, koje su navedene u poglavlju – „Struktura učinaka“.

To su na primjer.:

U području radnih uvjeta, odredbe

- o radnom vremenu,
- koje reguliraju zapošljavanje osoba koje se brinu o djeci,
- o radu na daljinu, itd.,
-

U području kvalitete radnog okoliša, odredbe

- o mogućoj buci ili neuropsihičkom stresu,
- koje imaju u vidu radne organizacije, itd.
-

Kako bismo nastavili dalje, potrebno je:

- odrediti način i do koje mjere je pogođeno područje zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- odrediti potencijalne posljedice,
- formulirati stajališta za određene odredbe.
-

Alternativna rješenja

Prilikom procjene odredbi, potrebno je izraditi logičnu pretpostavku da se u sustavu zaštite na radu bilo koja pretpostavka (slučaj, problem) može riješiti na više načina. Može se izabrati organizacijsko- upravljački, edukativni, tehničko - tehnološki način, prilagodba načina rada i itd. Vrlo često je dobro primjeniti više načina.

Rezultat procjene može biti prijedlog za alternativno rješenje, ili rješenja koja procjenitelj smatra modernim/relevantnim zbog

- veće učinkovitost na konačno rješenje,
- trajnijih rezultata rješenja,
- brzine i fleksibilnosti,
- jednostavnosti,
- financijskih troškova,
- dostupnosti,

- nuspojava na rješenje, itd.

Potrebno je naznačiti razloge za alternativno rješenje kada se radi nacrt.

UTJECAJ NA ZAŠTITU NA RADU	
1. Radni uvjeti	
2. Radni okoliš	
3. Mjesta rada	
4. Radna oprema	
5. Pojedinačne i skupne mjere zaštite na radu	
6. Ergonomski i fiziološki faktori na radu	
7. Edukacija i obuka u području zaštite na radu	
8. Zdravstveno higijenske mjere	
9. Sustav upravljanja zaštitom na radu	

Komentar

Niti jedan dokument ne može obuhvatiti sve rizike pri praktičnoj provedbi bilo koje teme. To je razlog zašto se u ovom trenutku pronalasci, činjenice i mišljenja mogu uključiti i imati utjecaja na zaključak procjene, no u poglavljima gore navedenim nema mjesta za analizu ili naglašavanje njihove važnosti.

Završna procjena

Ključni rezultat cijelog procesa je završna procjena, čija je svrha evaluacija izvedene procjene učinaka na precizan i sveobuhvatan način. Dužina trajanja završne procjene i njen karakter ovise o složenosti problema, prirodi analize koja je provedena, količini i opsežnosti konzultacija, itd. Procjena učinaka bi trebala biti određivanje optimalnih rješenja za rješavanje problema. A kao pomoć pri procesu donošenja odluke, u svim slučajevima bi rezultate i razmatrane opcije trebalo prezentirati na jasan i sveobuhvatan način, kako bi isti poslužio kao materijal na kojemu će se temeljiti donošenje političkih odluka o usvajanju ili odbijanju nacrtu pravne regulative .

Kontakt

O osobi koja je pripremila i napravila procjenu učinaka moraju postojati kontakt podaci. Pružit će se slijedeće informacije:

- Ime i prezime:
- Odjel u kojem osoba radi:
- Telefon, e-mail: